

Vantaan kaupungin kirjaamo,
Asematie 7,
01300 Vantaa

Asia: Mielipide Vantaan yleiskaavan 2020 osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys kommentoi osaltaan joitakin yleiskaavan uudistamiseen liittyviä, luonnon- ja ympäristönsuojelun kannalta tärkeitä seikkoja.

Kaavan tavoitteet

Vantaa on perinteisesti ymmärtänyt yleiskaavatyössään myös luonnonsuojelualueiden, muiden luontokohteiden huomiointin sekä monipuolisten virkistysalueiden yhteismerkityksen. Toivomme, että tämä myönteinen suhtautuminen viher- ja sinirakenteeseen näkyy myös tulevassa kaavatyössä, sen tavoitteissa sekä maankäyttöratkaisuissa.

Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen edellyttää nykyisen viheralueverkoston (suojelualueet, luo-kohteet, virkistysalueet, puistot sekä maa- ja metsätalousvaltaiset alueet) tarkastelua kokonaisuutena. Luontoarvojen pitkäaikaisen säilyttämisen kannalta tulevassa kaavatyössä on syytä tunnistaa erityisesti eri mittakaavassa luonnon ydinalueiksi laskettavien alueiden sekä näiden välisten ekologisten yhteyksien kokonaismerkitys. Vastaavan oman erityishuomionsa ansaitsevat Vantaan purot ja joet.

Tarvittavat selvitykset ja raportit

Yleiskaavatyön aikataulu mahdollistaa laadukkaat selvitykset myös lajistollisen monimuotoisuuden kannalta merkittävistä asioista.

Vuosien 2007-2017 aikana useilta Vantaan yleiskaavassa tai Marja-Vantaan osayleiskaavassa esitetyiltä rakentamisalueilta on tarkemmissa luontotyyppi- ja lajistonselvityksissä löydetty merkittäviä luontoarvoja. Osa havaituista luontoarvoista on sellaisia, että ne käytännössä estävät alueen käyttämistä rakentamiseen, joko kokonaan tai osittain. Esimerkkinä yllä kuvatusta toimii TT-alueeksi vuoden 2007 yleiskaavassa kaavoitettu Kiilan Solbackan metsäalue, jonka merkittäviin luontoarvoihin kuuluu mm. merkittävä keskittymä erityissuojeltavaa lahokaviosammalta sekä arvokkaita lehto- ja kangasmetsiä. Historiasta on hyvä ottaa opiksi. Esitämme ja toivomme, että tällä kertaa yleiskaavan laadinnan yhteydessä:

1) Kaikkien uusien rakentamiseen esitettävien alueiden osalta kaupunki selvittää keskeiset luontotyyppeihin ja lajistoon liittyvät arvot jo luonnosvaiheeseen mennessä. Metsäisten alueiden osalta kattavimman kokonaiskuvan alueiden mahdollisista erityisarvoista saa selvityttämällä alueilla esiintyvät METSO-kriteerit täyttävät kohteet, perinteisiä luonnonsuojelu-, vesi- ja metsälakikohteita unohtamatta. Tehdyt selvitykset on syytä saattaa sellaiseen muotoon, jossa ne ovat nähtävillä oloaikana myös osallisten tutustuttavana ja arvioitavana.

2) Vastaavat selvitykset on syytä tehdä myös niiden vielä asemakaavoittamien luontoalueiden osalta, jotka on osoitettu muuttavaan maankäyttöön Vantaan yleiskaavassa 2007 tai Marja-Vantaan osayleiskaavassa.

Suojeluvaraukset, luo-kohteet sekä ekologiset yhteydet

Yhdistys esittää, että myös tällä kaavakierroksella tehdään erillinen raportti sekä uusista SL-varauksiksi esitettävistä alueista sekä niitä täydentävistä luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeistä alueista. Tarjoamme yhdistyksemme apua sekä kohteiden määrittelyyn että niiden arvojen yksilöintiin.

Luonnonsuojelualuevarausten osalta on selvä tarve lisätä ja laajentaa varauksia vuoden 2007 kaavan tilanteesta. Uusia suojeluvarauksiksi arvojensa puolesta sopivia kohteita ovat muutamia mainitaksemme Linnaisten metsäalueen itä- ja keskiosa, Syväojan luo-alue, Tyttömäen ympäristö, eräät Petikon alueen suojelemattomat luontoalueet, Kiilan Solbackan metsä sekä Vierumäen metsäalueen edustavimmat osat. Luonteva maankäyttövaraus myös äskettäin Vantaalle hankitulle Palokallion suojeluvarauksen sekä Sipoonkorven kansallispuiston väliselle 36 ha metsäpalstalle on SL-varaus.

Eri mittakaavassa merkittävät paikalliset, maakunnalliset ja valtakunnalliset ekologiset yhteydet on syytä selvittää omana hankkeenaan. Tämän työn kannalta paljon hyödyllistä materiaalia löytyy jo viime vuosien Länsi-Vantaan liito-oravaselvityksistä. Ekologisten yhteyksien selvittämisen yhteydessä on syytä tunnistaa ja määrittää myös luonnon ydinalueet, koska monimuotoisuuden kustannustehokas suojelu edellyttää molempien samanaikaista huomiointia.

ystävällisesti

Kimmo Jääskeläinen, pj
Keijo Savola, luonnonsuojeluasiantuntija